

Αρχείο. Αγγ

ΠΡΟΣ: Τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ
κ. Κ. Σημίτη

Τον Γραμματέα της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ
κ. Κ. Σκανδαλίδη

ΚΟΙΝ: Μέλη του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ

Αθήνα, 3 Μαΐου 1998

Σχεδόν δυο χρόνια από το θάνατο του ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ Α. Παπανδρέου ο λαός που λάτρευε το μεγάλο λαϊκό ηγέτη και πορεύτηκε μαζί του πιστεύει και δικαίως πως η μεταχείριση που του επεφύλαξαν τα πολιτικά του παιδιά και οι δικοί του άνθρωποι χαρακτηρίζεται από αγνωμοσύνη και έλλειψη μνήμης. Δεν είναι μια αυθαίρετη εκτίμησή μου. Χιλιάδες απλοί άνθρωποι, με επιστολές, τηλεφωνήματα, τηλεγραφήματα, σε κάθε ευκαιρία που έχουν για να εκφραστούν, αυτό το παράπονο εκφράζουν και αυτή την άποψη έχουν. Είναι μάλιστα πάρα πολλοί όσοι πιστεύουν, ότι όλα τούτα, η παντελής απουσία μνήμης και η προκλητική αδιαφορία δεν είναι καθόλου τυχαία και στόχο έχουν την εξάλειψη της πολιτικής παρακαταθήκης του αιμνήστου Ανδρέα Παπανδρέου. Και αυτό ο λαός, με το αλάνθαστο κριτήριό του, το αποκαλεί "ασεβή απόπειρα αποπαπανδρεοποίησης".

Η άθλια κατάσταση του χώρου, όπου ο Ανδρέας αναπαύεται, μόνο αισθήματα ντροπής και αγανάκτησης προκαλεί και αυτό επισημάνθηκε πρόσφατα και από στελέχη του ΠΑΣΟΚ. Είναι όνειδος για όλους μας, αγαπητοί φίλοι.

Και αυτή η ασέβεια ασφαλώς προστίθεται σε μια σειρά από γεγονότα, τα οποία πιστοποιούν ότι ορισμένοι θάβουν καθημερινά τον Α. Παπανδρέου, προκλητικά και ανενδοίαστα. Πριν ένα χρόνο, καλή τη πίστει, δέχτηκα την πρόταση των Γ. και Α. Παπανδρέου, να μην τοποθετηθεί στον τάφο του Ανδρέα το γλυπτό του γλύπτη Κυρ. Ρόκου, ώστε όλοι, το ΠΑΣΟΚ και η οικογένεια του ιδρυτή του, να συμφωνήσουμε σε μια σύνθεση που θα ετοποθετείτο εκεί σύντομα. Τότε ο κ. Κ. Σκανδαλίδης είχε δημόσια δεσμευτεί, ότι με ευθύνη του ΠΑΣΟΚ θα προκηρυχθεί διαγωνισμός για το μνημείο αυτό, το οποίο όλοι οφείλουμε στον Α. Παπανδρέου. Μετά από ένα χρόνο δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα και ο λαός έχει δικαίως την αίσθηση, ότι τον κοροϊδεύουμε και ασελγούμε στη μνήμη του Ανδρέα. Πριν ένα χρόνο περίπου, τον Ιούνιο του 1997, με επιστολή μου προς τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ και τον γραμματέα της Κ.Ε. ζητούσα το αυτονόητο: να αναληφθεί από το Κίνημα που ο Ανδρέας ίδρυσε, πρωτοβουλία σύστασης Ιδρύματος μελέτης του ιστορικού του έργου και αξιοποίησης του αρχείου του. Αυτό, υπενθυμίζω, ήταν επιθυμία του Ανδρέα και είχε μάλιστα αναλάβει και συγκεκριμένες προς τούτο πρωτοβουλίες, το τελευταίο διάστημα της πρωθυπουργίας του. Δήλωνα, με την ίδια επιστολή μου, πως θεωρούσα υποχρέωσή μου να παραδώσω στο Ίδρυμα αυτό το τμήμα του αρχείου το οποίο, σύμφωνα με την διαθήκη του συζύγου μου, βρίσκεται στην κατοχή μου. Δεν είχα δυστυχώς την τιμή να τύχω

οποιασδήποτε απάντησης, ούτε γραπτής, ούτε προφορικής. Αγνοήθηκα παντελώς. Προφανώς ο φόρτος των κυβερνητικών και κομματικών υποχρεώσεων δεν έδωσαν την ευκαιρία στον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ ούτε για μια τηλεφωνική έστω επικοινωνία με τη χήρα του Α. Παπανδρέου. Επελέγη επίσης ως κεντρική εκδήλωση, τον Ιούνιο του 1997, για τη συμπλήρωση ενός έτους από το θάνατο του ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ, μια εκδήλωση που δεν έδινε καμιά ευκαιρία στο λαό να εκφράσει τα αισθήματά του προς τον πολιτικό ηγέτη που λάτρευε και δέθηκε μαζί του με μια μοναδική σχέση. Κάποιοι μίλησαν πάλι για πολιτικές σκοπιμότητες.

Καλή τη πίστει παρευρέθηκα στην εκδήλωση αποδεχόμενη τη σχετική πρόσκληση, αν και εξέφρασα δημόσια τη διαφωνία μου με τη μορφή της.

Δυστυχώς είναι πολλά, πάρα πολλά, αυτά που δεν έπρεπαν στον Ανδρέα και έγιναν μετά το θάνατό του. Και αντίθετα, είναι πολλά, πάρα πολλά, αυτά που του έπρεπαν και αγνοήθηκαν προκλητικά και ασεβώς.

Πριν λίγες ημέρες ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης, απαντώντας στην κριτική του Προέδρου του ΔΗΚΚΙ και βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, κριτική για πρωτοφανή ολιγωρία στην οφειλόμενη τιμή στη μνήμη και την πολιτική κληρονομιά του Α. Παπανδρέου (πολιτικό μνημόσυνο, Ίδρυμα, κατάσταση του μνήματος, τιμητικές ονομασίες οδών, πλατειών και άλλων χώρων) ισχυρίστηκε, πως με το θέμα αυτό ασχολείται η Πολιτική Γραμματεία του Ε.Γ. και υπανίχθηκε ότι η καταγγελλόμενη ολιγωρία οφείλεται σε έλλειψη συνενόησης ανάμεσα σ'εμένα και τα παιδιά του Ανδρέα. Ουδέν ανακριβέστερο, σε ό,τι με αφορά. Όπως και παραπάνω απέδειξα, καλόπιστα, ίσως και επιδεικνύοντας ανεπίτρεπτη ανοχή, αποδέχτηκα κάθε πρόταση που μου έγινε και δεν έφερα καμιά αντίρρηση σε ιδέες και πρωτοβουλίες, ακόμα και όταν διαπίστωνα σκόπιμη ολιγωρία, προκλητική ασέβεια και ανιστόρητη απραξία. Αισθανόμουν, ότι ώφειλα να λειτουργώ ενωτικά, ακόμα και όταν από το ίδιο το ΠΑΣΟΚ δεχόμουν άβρεις και απρεπή συμπεριφορά. Δεν αρνήθηκα ποτέ το διάλογο και τη συνενόηση και προκαλώ οποιονδήποτε να ισχυριστεί το αντίθετο. Άλλωστε δεν γνωρίζω ούτε μία συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας για να ασχοληθεί με το θέμα, και αν τούτο έγινε, δεν γνωρίζω κανένα απολύτως πρακτικό μέτρο για να τιμηθεί η μνήμη του Α. Παπανδρέου. Και αυτό δεν είναι δική μου ευθύνη.

Αν ο κ. πρωθυπουργός αισθάνεται βολικά να χρησιμοποιεί άλλους ως άλλοθι για την ολιγωρία, σκόπιμη ή όχι, της ηγεσίας του κόμματος που ίδρυσε ο Α. Παπανδρέου, εγώ πλέον αισθάνομαι ότι δεν πρέπει ούτε να σιωπώ απέναντι στην απραξία, ούτε να συναινώ απέναντι σε άθλιες συμπεριφορές προς τη μνήμη του Ανδρέα και να γίνομαι έτσι συνένοχη ασέβειας και ιστορικής τυμβωρυχίας. Αυτό δεν είναι δικαίωμά μου. Είναι, αντίθετα, καθήκον μου, το καθήκον της τελευταίας συζύγου του Α. Παπανδρέου, να καταθέσω τις μικρές μου δυνάμεις για να τιμηθεί η μνήμη του, όπως αρμόζει στον πολιτικό ηγέτη και όπως ο λαός απαιτεί αγανακτώντας δικαίως για τη δική μας απουσία. Σας απευθύνω ύστατη παράκληση να αναλάβετε όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες απόδοσης τιμής στη μνήμη του Ανδρέα. Δεν είναι δικαίωμά μου να σας υποβάλω

προτάσεις. Είναι όμως καθήκον μου να σας απευθύνω την ύστατη αυτή παράκληση. Το απαιτεί ο λαός, που έχει κριτήριο και διαθέτει μνήμη, αντίθετα με άλλους. Αυτός ο λαός, που δέθηκε με μια μοναδική σχέση με τον Ανδρέα, μας κρίνει και θα μας κρίνει όλους. Αισθάνομαι την ανάγκη να δηλώσω, ότι αν αυτές οι πρωτοβουλίες δεν αναληφθούν στο ελάχιστο διάστημα που απομένει μέχρι τη δεύτερη επέτειο του θανάτου του Ανδρέα, τότε επειδή δεν επιθυμώ να είμαι πλέον συνένοχη απραξίας, ασέβειας και διαστρέβλωσης, ούτε έχω τέτοιο δικαίωμα, θα αναλάβω, με όσες δυνάμεις διαθέτω, όπως οφείλω, τις πρωτοβουλίες που εγώ μπορώ για να τιμηθεί η μνήμη του Α. Παπανδρέου, μαζί με όσους αισθάνονται το ίδιο. Και είμαι βέβαιη, πως είναι πολλοί.

Δεν προτίθεμαι πλέον να είμαι άλλοθι και αλεξικέραυνο προς αμνήμονες και αγνώμονες.

Με τιμή

Δήμητρα Παπανδρέου